

آنالیز آماری هزینه‌های بیمه تکمیلی بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری

به تفکیک نوع خدمت درمانی

۳۲

گروه رفاه و تأمین اجتماعی
موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا
«نهاد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری»

۱۳۹۶

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

آنالیز آماری هزینه‌های بیمه تکمیلی
بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری
به تفکیک نوع خدمت درمانی

تهیه و تدوین:

هدی جعفری

گروه رفاه و تامین اجتماعی

موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا

«نهاد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری»

مؤسسه راهبردهای
بازنشستگی صبا

**آنالیز آماری هزینه‌های بیمه تکمیلی بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری
به تفکیک نوع خدمت درمانی**

تهیه و تدوین: هدی جعفری

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شماره مسلسل: ۳۲

کد گزارش: ۹۶۲۱۳۰۰۱۴

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۰۴/۰۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان اندیشه، کوچه اندیشه یکم،

پلاک ۲۹، طبقه دوم

کد پستی: ۱۵۶۹۷۵۵۶۱۵

دورنگار: ۰۲۱-۸۸۴۵۸۶۱۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۴۶۰۰۶۸

پست الکترونیک: info@saba-psi.ir

تارنما: www.saba-psi.ir

فهرست

خلاصه یافته‌ها.....	الف
مقدمه.....	۱
۱- هزینه‌های کل بیمه تکمیلی با توجه به نوع خدمت در قرارداد سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴.....	۱
۱-۱- کل پرونده‌های درمانی به تفکیک نوع خدمت درمانی و هزینه متوسط آنها.....	۱
۲-۱- هزینه‌های پرداخت شده بیمه تکمیلی به تفکیک نوع خدمت درمانی.....	۴
۲- تعداد پرونده‌ها و هزینه‌های درمانی بیمه تکمیلی بازنشستگان بر اساس نوع خدمت درمانی به تفکیک جنسیت.....	۶
۲-۱- سهم انواع خدمات درمانی از کل پرونده‌های تشکیل شده درمانی مردان و متوسط هزینه هر خدمت درمانی آنها.....	۸
۲-۲- بررسی سهم هزینه انواع خدمات درمانی بیمه تکمیلی در مردان.....	۱۱
۲-۳- سهم انواع خدمات درمانی از کل پرونده‌های تشکیل شده درمانی زنان و متوسط هزینه هر خدمت درمانی آنها.....	۱۱
۲-۴- سهم هزینه انواع خدمات درمانی بیمه تکمیلی زنان.....	۱۳
جمع‌بندی.....	۱۶

خلاصه یافته‌ها

- ۸۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی به ۱۵ خدمت (از ۵۰۰ خدمت درمانی) مربوط است.
- ۳۶ درصد از کل پرونده‌ها مربوط به خدمات آزمایشگاهی است.
- ۳۵ درصد از کل پرونده‌ها مربوط به خدمات تشخیصی، درمانی سرپایی است.
- جراحی کاتاراکت (عمل آب مروارید چشم) به طور متوسط هم بالاترین هزینه را داشته و هم بالاترین سهم از کل هزینه‌ها را به خود اختصاص داده است.
- ۸۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی مردان به ۱۶ خدمت درمانی و ۸۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی زنان به ۱۴ خدمت درمانی تعلق دارد.
- سه خدمت آزمایش، انواع سونوگرافی و انواع نوارنگاری هم در مردان و هم در زنان رتبه‌های اول تا سوم بالاترین سهم از کل پرونده‌ها را دارند.
- جراحی کاتاراکت و آزمایش، بالاترین سهم هزینه از کل هزینه‌های درمانی هم مردان و هم زنان را به خود اختصاص داده‌اند.
- سهم هزینه آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی عروق کرونر (قلب) و اعمال جراحی بای‌پس قلب در مردان نسبت به زنان بالاتر است.
- سهم هزینه فیزیوتراپی، داروهای شیمی‌درمانی و اعمال جراحی تعویض مفصل زانو در زنان نسبت به مردان بالاتر است.

مقدمه

در اولین گزارش بیمه تکمیلی در بهار ۱۳۹۶، به بررسی هزینه‌های بیمه تکمیلی بازنشستگان و افراد تحت تکفل در قرارداد سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵ صندوق بازنشستگی کشوری با شرکت بیمه آتیه‌سازان حافظ پرداخته شد. در آن گزارش اطلاعات و آمار مربوط به تعداد پرونده‌ها و هزینه‌های آنها در دسته‌بندی‌های کلی تعهدات بیمه به تفکیک جنسیت و استان‌ها مورد بررسی قرار گرفت. در این گزارش که به نوعی مکمل گزارش اول است به بررسی جزئی‌تر هزینه‌ها و تعداد پرونده‌های بیمه تکمیلی با توجه به نوع خدمت پرداخته می‌شود.

۱- هزینه‌های کل بیمه تکمیلی با توجه به نوع خدمت در قرارداد سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴

۱-۱- کل پرونده‌های درمانی به تفکیک نوع خدمت درمانی و هزینه متوسط آنها

در پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۵، تعداد کل مستمری‌بگیران صندوق بازنشستگی کشوری ۱,۲۸۴,۱۸۲ نفر است که از این تعداد، ۱,۰۳۹,۹۶۴ نفر بازنشسته بوده‌اند. در سال مالی قرارداد یکساله بیمه تکمیلی بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری با شرکت بیمه آتیه‌سازان حافظ (تا پایان مردادماه سال ۱۳۹۵)، تعداد کل پرونده‌های درمانی مربوط به بازنشستگان و بیمه‌شدگان تحت تکفل آنان، ۲,۶۱۹,۶۵۱ فقره بوده است.

در جدول شماره (۱) سهم خدمات درمانی مختلف از کل پرونده‌های تشکیل‌شده، سهم تجمعی آنها به علاوه متوسط هزینه هر نوع خدمت درمانی ارائه شده است.

جدول ۱- سهم خدمات درمانی با بالاترین سهم از تعداد کل پرونده‌ها، سهم تجمعی و هزینه متوسط هر خدمت

شرح تعهدات	سهم هر خدمت از کل پرونده‌های درمانی (درصد)	سهم تجمعی خدمات	هزینه متوسط (ریال)
آزمایش	۳۴.۶	۳۴.۶	۵۵۳,۱۹۵
انواع سونوگرافی	۱۳.۳	۴۷.۹	۷۰۹,۵۰۴
انواع نوارنگاری (نوار مغز، قلب، عصب و عضله و...)	۵.۳	۵۳.۲	۴۲۶,۲۷۱
انواع MRI (ام آر آی)	۴.۰	۵۷.۱	۱,۰۹۹,۸۹۱
فیزیوتراپی	۳.۹	۶۱.۰	۲,۱۰۵,۶۵۲
انواع تست‌های ارزیابی قلب	۳.۸	۶۴.۸	۸۴۸,۰۸۶
داروهای شیمی درمانی	۲.۶	۶۷.۴	۳,۴۵۰,۳۰۵
جراحی کاتاراکت	۱.۸	۶۹.۲	۱۴,۳۹۸,۷۶۴

شرح تعهدات	سهم هر خدمت از کل پرونده‌های درمانی (درصد)	سهم تجمعی خدمات	هزینه متوسط (ریال)
جراحی‌های مجاز سرپایی	۱.۷	۷۰.۹	۷۶۱,۴۲۰
انواع ماموگرافی	۱.۶	۷۲.۵	۶۳۸,۲۲۵
انواع خدمات پاراکلینیکی چشم	۱.۶	۷۴.۰	۶۴۴,۵۳۲
پاتولوژی	۱.۵	۷۵.۶	۸۵۵,۶۰۰
هزینه ویزیت بیماران سرطانی	۱.۵	۷۷.۰	۲۴۰,۵۰۰
سنتش تراکم استخوان یا دانسیتومتری	۱.۵	۷۸.۵	۱,۱۱۲,۴۳۲
انواع سی تی اسکن	۱.۴	۷۹.۹	۹۰۲,۷۸۱

همانطور که ملاحظه می‌شود، ۱۵ خدمت درمانی ارائه شده حدود ۸۰ درصد کل پرونده‌ها را تشکیل می‌دهند. به‌علاوه، تقریباً ۳۵ درصد از کل پرونده‌ها مربوط به خدمت آزمایش است. پس از آن، انواع سونوگرافی با اختلاف چشمگیر و سهم ۱۳ درصدی رتبه دوم را به خود اختصاص داده و انواع نوارنگاری با سهم ۵.۵ درصدی در جایگاه سوم قرار دارد. درصد تجمعی انواع خدمات نشان می‌دهد که از میان حدود ۵۰۰ نوع خدمت درمانی متنوع، تقریباً ۷۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی تشکیل شده، فقط به ۸ نوع خدمت درمانی تعلق دارد. از میان این ۸ نوع خدمت درمانی نیز بالاترین سهم مربوط به دسته‌بندی «خدمات آزمایشگاهی» است و خدمات موجود در ردیف‌های دوم تا ششم که در مجموع ۳۰.۳ درصد از کل پرونده‌های موجود در جدول فوق را تشکیل می‌دهند، در دسته‌بندی «خدمات تشخیصی، درمانی سرپایی» دارند. سهم پرونده‌های مربوط به سایر دسته‌بندی‌ها نظیر «بستری فوق تخصصی و بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج»، «بستری عمومی و برخی خدمات سرپایی گران‌قیمت» و «اعمال مجاز سرپایی» نسبت به دو دسته‌بندی دیگر، بسیار کمتر است. با توجه با آمار

بسیار بالای پرونده‌های تشخیصی، سوال اساسی این است که: آیا دلیل سهم بالای خدمات آزمایشگاهی و تشخیصی در تعداد پرونده‌های تشکیل شده می‌تواند عدم توانایی لازم پزشکان در تشخیص بالینی مناسب و انتخاب ساده‌ترین راه که همانا معرفی به مراکز آزمایشگاهی و تشخیصی است، باشد؟

علاوه بر سهم هر نوع خدمت درمانی از کل پرونده‌ها، هزینه متوسط هر یک از این ۱۵ خدمت (که ۸۰ درصد از کل پرونده‌ها را تشکیل می‌دهند) نشان می‌دهد که هر پرونده جراحی کاتاراکت (آب مروارید چشم) از بالاترین هزینه‌های درمانی در بین سایر خدمات برخوردار است که پس از آن و با اختلاف فراوان هزینه داروهای شیمی درمانی و فیزیوتراپی در رتبه دوم و سوم هزینه متوسط هر پرونده قرار دارند. در این بین، ویزیت بیماران سرطانی پایین‌ترین هزینه متوسط را به خود اختصاص داده است.

۱-۲- هزینه‌های پرداخت شده بیمه تکمیلی به تفکیک نوع خدمت درمانی

جدول شماره (۲) سهم هزینه‌ای هر خدمت درمانی از کل هزینه‌های پرداخت شده بیمه تکمیلی بازنشستگان در سال مالی ۱۳۹۴-۱۳۹۵ را نشان می‌دهد. از بین حدود ۵۰۰ نوع خدمت درمانی، ۷۰ درصد از کل هزینه‌های پرداختی بیمه تکمیلی صندوق بازنشستگی کشوری مربوط به ۳۲ خدمت است، که بالاترین سهم از کل این هزینه‌ها مربوط به عمل جراحی کاتاراکت (۱۰.۸ درصد) بوده و خدمات آزمایشگاهی با سهم ۸ درصدی از کل هزینه‌های پرداختی در جایگاه دوم قرار دارد.

نقش بیماری‌های قلبی و عروقی و روش‌های تشخیصی بو درمانی آنها در بین این ۳۲ نوع خدمت بسیار پررنگ بوده و به‌طوریکه انواع خدمات مربوط به این بیماری حدود ۱۵ درصد از کل هزینه‌های بیمه تکمیلی بازنشستگان را به خود اختصاص می‌دهد. سایر جراحی‌های مغز و اعصاب و ارتوپدی در سقف‌های فوق تخصصی و عمومی تقریباً ۶ درصد و همچنین هزینه‌های بیماری‌های صعب‌العلاج ۵.۵ درصد از هزینه خدمات را شامل می‌شوند.

جدول ۲- سهم هر خدمت درمانی از کل هزینه‌های پرداختی و سهم تجمعی همان خدمات

سهم تجمعی هزینه خدمات	سهم هر خدمت درمانی از کل هزینه (درصد)	شرح تعهدات
۱۰.۸	۱۰.۸	جراحی کاتاراکت
۱۸.۸	۸.۰	آزمایش
۲۳.۰	۴.۲	آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی عروق کرونر
۲۶.۹	۳.۹	انواع سونوگرافی
۳۰.۶	۳.۷	داروهای شیمی درمانی
۳۴.۱	۳.۴	طبی داخلی مانند (دیابت، خون، عفونی، ایکتر و...)

سهم تجمعی هزینه خدمات	سهم هر خدمت درمانی از کل هزینه (درصد)	شرح تعهدات
۳۷.۵	۳.۴	فیزیوتراپی
۴۰.۱	۲.۶	اعمال جراحی بای پس قلب
۴۲.۴	۲.۳	آنژیوگرافی عروق کرونر یا عروق بای پس شده با یا بدون تزریق در حفرات قلبی
۴۴.۵	۲.۲	بستری طبی قلبی
۴۶.۴	۱.۸	سایر اعمال جراحی ارتوپدی در سقف عمومی
۴۸.۲	۱.۸	انواع MRI (ام آر آی)
۴۹.۸	۱.۶	تعویض مفصل زانو
۵۱.۳	۱.۵	انواع کوله سیستمی به هر روش
۵۲.۸	۱.۵	درمان طبی مغز و اعصاب
۵۴.۲	۱.۴	سایر اعمال جراحی عمومی
۵۵.۶	۱.۴	انواع تستهای ارزیابی قلب
۵۶.۹	۱.۳	آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی
۵۸.۱	۱.۲	ترمیم انواع فتق
۵۹.۳	۱.۲	پزشکی هسته‌ای (رادایویزوتوپ)
۶۰.۵	۱.۲	هیسترکتومی خوش خیم با یا بدون APRepair به هر روش
۶۱.۵	۱.۰	سایر اعمال جراحی چشم
۶۲.۵	۱.۰	پروستاتکتومی به هر روش خوش خیم
۶۳.۴	۰.۹	انواع نوارنگاری (نوار مغز، قلب، عصب و عضله و...)
۶۴.۳	۰.۹	رادیوتراپی
۶۵.۳	۰.۹	بستری طبی دستگاه تنفسی در سقف عمومی
۶۶.۲	۰.۹	سایر اعمال جراحی مغز و اعصاب در سقف فوق تخصصی

شرح تعهدات	سهم هر خدمت درمانی از کل هزینه (درصد)	سهم تجمعی هزینه خدمات
سایر اعمال جراحی سیستم ادراری در سقف عمومی	۰.۹	۶۷.۰
تزریق آواستین یک چشم (بازنشستگی)	۰.۸	۶۷.۹
داروهای بیماری MS	۰.۸	۶۸.۷
آنژیوپلاستی عروق کرونر با یا بدون استنت	۰.۸	۶۹.۴
بستری جهت شیمی درمانی	۰.۷	۷۰.۱

۲- تعداد پرونده‌ها و هزینه‌های درمانی بیمه تکمیلی بازنشستگان بر اساس نوع خدمت درمانی به تفکیک جنسیت

تعداد کل پرونده‌های درمانی متعلق به مردان در قرارداد بیمه تکمیلی صندوق بازنشستگی در سال مالی ۱۳۹۴-۱۳۹۵ حدود ۹۲۵ هزار فقره با هزینه‌ای معادل ۲.۵۵ هزار میلیارد ریال بوده است. طی همین مدت، تعداد پرونده‌های درمانی زنان بازنشسته و زنان تحت تکفل بازنشستگان ۱.۷ میلیون فقره بوده که هزینه‌ای معادل ۳.۷ هزار میلیارد ریال صرف این پرونده‌ها شده است. در ادامه گزارش به بررسی تعداد پرونده‌ها و هزینه‌های پرداختی آنان به تفکیک جنسیت پرداخته می‌شود.

۲-۱- سهم انواع خدمات درمانی از کل پرونده‌های تشکیل شده درمانی مردان و متوسط هزینه هر خدمت درمانی آنها

در جدول (۳)، سهم هر نوع خدمت درمانی تحت پوشش بیمه تکمیلی ارائه شده به مردان از ۹۲۵ هزار پرونده، سهم تجمعی این خدمات از کل پرونده‌ها به همراه متوسط هزینه هر خدمت درمانی نشان داده شده است.

جدول ۳- سهم تعداد پرونده‌های هر خدمت درمانی از کل پرونده‌های درمانی مردان، سهم
تجمعی و متوسط هزینه هر نوع خدمت درمانی مردان

شرح تعهدات	سهم هر خدمت در مانی از کل پرونده‌ها (درصد)	سهم تجمعی هر خدمت (درصد)	هزینه متوسط هر خدمت (ریال)
آزمایش	۳۵.۱	۳۵.۱	۵۲۹,۳۴۸
انواع سونوگرافی	۱۲.۴	۴۷.۶	۶۷۶,۷۰۹
انواع نوارنگاری (نوار مغز، قلب، عصب و عضله و...)	۵.۶	۵۳.۱	۳۷۲,۸۹۱
انواع تست‌های ارزیابی قلب	۴.۳	۵۷.۴	۸۱۷,۲۲۶
انواع MRI (ام آر آی)	۳.۵	۶۰.۹	۱,۰۶۵,۴۳۸
فیزیوتراپی	۳.۲	۶۴.۱	۲,۱۰۵,۰۱۵
داروهای شیمی درمانی	۲.۶	۶۶.۷	۳,۴۵۴,۲۳۳
جراحی کاتاراکت	۲.۲	۶۸.۹	۱۴,۰۲۰,۳۹۳
انواع خدمات پاراکلینیکی چشم	۱.۸	۷۰.۶	۶۱۴,۰۴۰
جراحی‌های مجاز سرپایی	۱.۶	۷۲.۳	۷۳۲,۱۶۴
انواع سی تی اسکن	۱.۵	۷۳.۸	۹۰۸,۱۱۸
هزینه ویزیت بیماران سرطانی	۱.۴	۷۵.۲	۳۳۸,۹۶۱
تست ورزش	۱.۳	۷۶.۵	۵۳۰,۰۴۲
پاتولوژی	۱.۳	۷۷.۸	۹۶۶,۱۲۷
طبی داخلی مانند (دیابت، خون، عفونی، ایکترو و ...)	۱.۲	۷۹.۰	۸,۱۷۰,۵۳۹
پزشکی هسته‌ای (رادیوایزوتوپ)	۱.۱	۸۰.۱	۲,۴۹۱,۵۳۲

ملاحظه می‌شود که ۸۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی مردان متعلق به ۱۶ خدمت مشخص است که خدمات آزمایشی ۳۵ درصد از کل پرونده‌های درمانی مردان را تشکیل داده و پس از آن، انواع سونوگرافی با سهم ۱۲.۵ درصدی در جایگاه دوم قرار

گرفته است. انواع نوارنگاری و تست‌های ارزیابی قلب در مردان در جایگاه‌های سوم و چهارم از منظر تعداد پرونده تشکیل شده قرار دارند.

از مجموع ۸۰ درصدی بالاترین سهم از کل پرونده‌ها، ۳۶.۵ درصد متعلق به دسته‌بندی «خدمات آزمایشگاهی» و ۳۲ درصد مربوط به دسته‌بندی «خدمات تشخیصی، درمانی سرپایی» است که در مجموع تقریباً ۶۸.۵ درصد از کل پرونده‌ها را تشکیل می‌دهند؛ که نسبت به سایر دسته‌بندی‌های «بستری فوق تخصصی و بیماری‌های صعب‌العلاج»، «بستری عمومی و برخی خدمات گران‌قیمت» و «اعمال مجاز سرپایی» سهم بسیار بالایی را به خود اختصاص داده‌اند.

همچنین ملاحظه می‌شود که هر پرونده جراحی کاتاراکت از بیشترین هزینه متوسط در بین سایر خدمات درمانی تحت پوشش بیمه تکمیلی مردان برخوردار است. بر همین اساس، خدمات طبی داخلی شامل خدمات بیماری‌های دیابت، خونی، عفونی، ایکتر و... بالاترین هزینه پس از جراحی کاتاراکت در مردان را به خود اختصاص می‌دهند. به همین ترتیب، هزینه داروهای شیمی درمانی، پزشکی هسته‌ای و فیزیوتراپی در رتبه‌های سوم تا پنجم هزینه‌ای درمان مردان قرار دارند.

۲-۲- بررسی سهم هزینه انواع خدمات درمانی بیمه تکمیلی در مردان

جدول شماره (۴) ۲۷ خدمت درمانی که ۷۰ درصد از کل هزینه‌های درمان متعلق به مردان تحت پوشش بیمه تکمیلی صندوق بازنشستگی کشوری را تشکیل می‌دهند، نشان می‌دهد.

براین اساس، جراحی کاتاراکت (آب مروارید چشم) با سهم ۱۱ درصدی در صدر جدول سهم هزینه‌ها قرار گرفته و هزینه آزمایش با سهمی حدود ۷ درصد در جایگاه دوم قرار دارد. سهم هزینه «اعمال جراحی بای‌پس قلب» در مردان و در مقایسه با کل جامعه آماری بیمه‌شدگان تکمیلی (جدول شماره (۲)) با چهار

مرتبه در رتبه چهارم هزینه‌های متوسط قرار گرفته است. خدمات مربوط به تشخیص و درمان بیماری‌های قلبی، تقریباً ۲۰ درصد از کل هزینه‌های مندرج در جدول را تشکیل می‌دهند. خدمات ارتوپدی و مغز و اعصاب در سقف عمومی و فوق تخصصی حدود ۳.۵ درصد از کل ۷۰ درصد موجود در جدول را به خود اختصاص می‌دهند.

جدول ۴- سهم هزینه به تفکیک نوع خدمت از کل هزینه‌های بیمه تکمیلی مردان و سهم تجمعی خدمات

سهم تجمعی هر خدمت	سهم هزینه هر خدمت از کل هزینه‌های مردان (درصد)	شرح تعهدات
۱۱.۲	۱۱.۲	جراحی کاتاراکت
۱۷.۹	۶.۷	آزمایش
۲۴.۱	۶.۲	آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی عروق کرونر
۲۸.۷	۴.۶	اعمال جراحی بای پس قلب
۳۲.۳	۳.۶	طبی داخلی مانند (دیابت، خون، عفونی، ایکترو و...)
۳۵.۶	۳.۳	داروهای شیمی درمانی
۳۸.۶	۳.۱	انواع سونوگرافی
۴۱.۲	۲.۵	آنژیوگرافی عروق کرونر یا عروق بای پس شده با یا بدون تزریق در حفرات قلبی
۴۳.۶	۲.۴	فیزیوتراپی
۴۶.۰	۲.۴	پروستاتکتومی به هر روش خوش خیم
۴۸.۲	۲.۳	ترمیم انواع فتق
۵۰.۵	۲.۳	بستری طبی قلبی
۵۲.۴	۱.۹	آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی
۵۴.۳	۱.۸	درمان طبی مغز و اعصاب
۵۵.۸	۱.۵	سایر اعمال جراحی سیستم ادراری در سقف عمومی

شرح تعهدات	سهم هزینه هر خدمت از کل هزینه‌های مردان (درصد)	سهم تجمعی هر خدمت
سایر اعمال جراحی عمومی	۱.۵	۵۷.۳
سایر اعمال جراحی ارتوپدی در سقف عمومی	۱.۵	۵۸.۸
انواع MRI (ام آر آی)	۱.۳	۶۰.۲
انواع تستهای ارزیابی قلب	۱.۳	۶۱.۵
آنژیوپلاستی عروق کرونر با یا بدون استنت	۱.۲	۶۲.۷
سایر اعمال جراحی چشم	۱.۱	۶۳.۸
انواع کوله سیستم‌تومی به هر روش	۱.۱	۶۴.۸
بستری طبی دستگاه تنفسی در سقف عمومی	۱.۰	۶۵.۹
پزشکی هسته‌ای (رادیوایزوتوپ)	۱.۰	۶۶.۹
رادیوتراپی	۰.۹	۶۷.۸
تزریق آواستین یک چشم	۰.۹	۶۸.۷
سایر اعمال جراحی سیستم گوارش در سقف فوق تخصصی	۰.۸	۶۹.۵
سیستواورتروسکوپی از هر نوع	۰.۸	۷۰.۳

۲-۳- سهم انواع خدمات درمانی از کل پرونده‌های تشکیل شده درمانی زنان و متوسط

هزینه هر خدمت درمانی آنها

در جدول شماره (۵)، ۱۴ خدمت درمانی مختلف، که ۸۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی تشکیل شده زنان را به خود اختصاص داده‌اند، سهم جمعی آنها و نیز متوسط هزینه هر نوع خدمت درمانی نشان داده شده است.

همانند مردان، بیشترین سهم از پرونده‌های بیمه تکمیلی زنان نیز مربوط به خدمت آزمایشگاهی و انواع سونوگرافی بوده است. در کل ۳۶ درصد از کل پرونده‌های یاد شده مربوط به «خدمات آزمایشگاهی» و تقریباً ۳۶ درصد دیگر آن نیز مربوط به «خدمات تشخیصی، درمان سرپایی» است. به عبارتی بیش از ۷۰ درصد از کل پرونده‌های درمانی تشکیل شده برای زنان مربوط به این دو دسته‌بندی است و فقط ۱۰ درصد از آن به دسته‌بندی‌های «بستری فوق تخصصی و بیماری‌های صعب‌العلاج»، «بستری عمومی و برخی خدمات سرپایی»، «اعمال مجاز سرپایی» و «آمبولانس» تعلق دارند.

جدول ۵- سهم تعداد پرونده‌های هر خدمت درمانی از کل پرونده‌های درمانی زنان، سهم تجمعی و متوسط هزینه هر نوع خدمت درمانی زنان

شرح تعهدات	سهم هر نوع خدمت درمانی زنان از کل پرونده‌ها (درصد)	سهم تجمعی هر خدمت	هزینه متوسط هر خدمت درمانی زنان
آزمایش	۳۴.۳	۳۴.۳	۵۶۷,۶۲۴
انواع سونوگرافی	۱۳.۸	۴۸.۱	۷۲۵,۶۴۵
انواع نوارنگاری (نوار مغز، قلب، عصب و عضله و...)	۵.۲	۵۳.۲	۴۵۷,۵۶۴
فیزیوتراپی	۴.۲	۵۷.۵	۲,۱۰۵,۹۱۲
انواع MRI (ام آر آی)	۴.۲	۶۱.۷	۱,۱۱۵,۲۵۶
انواع تست‌های ارزیابی قلب	۳.۶	۶۵.۳	۸۶۸,۳۸۰
داروهای شیمی درمانی	۲.۶	۶۷.۹	۳,۴۴۸,۱۳۳
انواع ماموگرافی	۲.۴	۷۰.۳	۶۳۸,۲۶۱
سنجش تراکم استخوان یا دانسیتومتری	۲.۰	۷۲.۳	۱,۱۱۵,۵۶۲
جراحی‌های مجاز سرپایی	۱.۷	۷۴.۰	۷۸۱,۹۲۳
پاتولوژی	۱.۷	۷۵.۷	۸۰۸,۰۱۲
جراحی کاتاراکت	۱.۶	۷۷.۳	۱۴۶۸,۱۹۳
هزینه ویزیت بیماران سرطانی	۱.۵	۷۸.۸	۲۴۱,۲۶۶
انواع خدمات پاراکلینیکی چشم	۱.۴	۸۰.۲	۶۶۴,۸۴۷

هزینه متوسط این ۱۴ خدمت درمانی برای زنان نشان می‌دهد، که هر پرونده جراحی کاتاراکت به طور متوسط ۱۴,۷ میلیون ریال هزینه داشته است که در میان این خدمات بالاترین هزینه متوسط را دارد. بر خلاف هزینه‌های درمانی مربوط به مردان که خدمات طبی داخلی در رتبه دوم هزینه‌های متوسط قرار داشت، آیتم داروهای شیمی‌درمانی زنان در بیشترین سهم هزینه‌ای پس از خدمات آزمایشگاهی قرار دارد. به همین ترتیب، هزینه‌های فیزیوتراپی، سنجش تراکم استخوان و انواع MRI به ترتیب در رتبه‌های سوم و تا پنجم متوسط هزینه هر پرونده درمانی زنان قرار دارند.

۲-۴- سهم هزینه انواع خدمات درمانی بیمه تکمیلی زنان

جدول زیر سهم ۳۱ خدمت درمانی که ۷۰ درصد از کل هزینه‌های بیمه تکمیلی زنان تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری را تشکیل می‌دهند را نشان می‌دهد. براین اساس، هزینه جراحی کاتاراکت و خدمات آزمایش برای زنان نیز همانند مردان از بالاترین سهم از هزینه‌های درمانی برخوردار بوده‌اند. سهم هزینه انواع سونوگرافی برای زنان در جایگاه سوم قرار دارد و این در حالی است که در کل جامعه آماری مورد بررسی در رتبه چهارم و در رتبه‌بندی سهم هزینه انواع خدمات مردان در جایگاه هفتم قرار داشته است. سهم هزینه اعمال جراحی بای‌پس قلب در زنان در جایگاه هجدهم قرار داشته ولی سهم هزینه این خدمت درمانی برای مردان در رتبه چهارم بوده است. سهم هزینه‌های ارتوپدی و مغز و اعصاب در زنان بالاتر از مردان است. بیماری‌های قلبی و روش‌های تشخیصی آن در زنان حدود ۱۱ درصد از کل هزینه‌ها بوده است که این مقدار نسبت به مردان به صورت قابل توجهی کمتر است.

جدول ۶- سهم هزینه به تفکیک نوع خدمت از کل هزینه‌های بیمه تکمیلی زنان و سهم جمعی خدمات

سهم تجمعی	سهم هزینه هر خدمت از کل هزینه‌ها (درصد)	شرح تعهدات
۱۰.۵	۱۰.۵	جراحی کاتاراکت
۱۹.۴	۸.۹	آزمایش
۲۳.۹	۴.۶	انواع سونوگرافی
۲۸.۰	۴.۱	فیزیوتراپی
۳۲.۰	۴.۰	داروهای شیمی درمانی
۳۵.۳	۳.۳	طبی داخلی مانند (دیابت، خون، عفونی، ایکتر و ...)
۳۸.۱	۲.۸	آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی عروق کرونر
۴۰.۵	۲.۳	تعویض مفصل زانو
۴۲.۶	۲.۱	انواع MRI (ام آر آی)
۴۴.۷	۲.۱	آنژیوگرافی عروق کرونر یا عروق بای پس شده با یا بدون تزریق در حفرات قلبی
۴۶.۸	۲.۱	بستری طبی قلبی
۴۸.۸	۲.۱	سایر اعمال جراحی ارتوپدی در سقف عمومی
۵۰.۸	۲.۰	هیستریکتومی خوش خیم با یا بدون APRepair به هر روش
۵۲.۷	۱.۹	انواع کوله سیستکتومی به هر روش
۵۴.۱	۱.۴	انواع تستهای ارزیابی قلب
۵۵.۴	۱.۴	پزشکی هسته‌ای (رادیوایزوتوپ)
۵۶.۸	۱.۳	درمان طبی مغز و اعصاب
۵۸.۱	۱.۳	اعمال جراحی بای پس قلب
۵۹.۴	۱.۳	سایر اعمال جراحی عمومی
۶۰.۶	۱.۲	داروهای بیماری MS
۶۱.۷	۱.۱	انواع نوارنگاری (نوار مغز، قلب، عصب و عضله و...)
۶۲.۷	۱.۰	سنجش تراکم استخوان یا دانسیتومتری

سهم تجمعی	سهم هزینه هر خدمت از کل هزینه‌ها (درصد)	شرح تعهدات
۶۳.۷	۱.۰	سایر اعمال جراحی مغز و اعصاب در سقف فوق تخصصی
۶۴.۷	۰.۹	رادیوتراپی
۶۵.۶	۰.۹	سایر اعمال جراحی چشم
۶۶.۴	۰.۹	بستری طبی دستگاه تنفسی در سقف عمومی
۶۷.۳	۰.۸	آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی
۶۸.۱	۰.۸	تزریق آواستین یک چشم
۶۸.۸	۰.۷	انواع ماموگرافی
۶۹.۴	۰.۷	اندوسکوپی ساده-بازنشستگی
۷۰.۱	۰.۶	جراحی دیسک ستون فقرات

جمع‌بندی

بررسی پرونده‌ها و هزینه‌های خدمات درمانی بیمه تکمیلی بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری در قرارداد ۱۳۹۵-۱۳۹۴ نشان می‌دهد که بالاترین سهم از تعداد پرونده‌های درمانی مربوط به آزمایش است و پس از آن انواع خدمات تشخیصی درمانی بالاترین سهم از تعداد پرونده‌ها را دارند. در میان این خدمات تشخیصی درمانی نیز انواع سونوگرافی، نوارگرافی، MRI و فیزیوتراپی بالاترین سهم از تعداد پرونده‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. جراحی کاتاراکت هم به طور متوسط و هم در سهم از هزینه‌ها بالاترین هزینه و بالاترین سهم از کل هزینه‌ها را در میان سایر خدمات درمانی مندرج در جداول گزارش (که سهم ۸۰ درصدی از کل پرونده‌ها را تشکیل داده‌اند) دارد. از این امر می‌توان نتیجه گرفت که این خدمت درمانی یکی از خدمات گران‌قیمت مورد استفاده بازنشستگان است. پس از خدمات آزمایشگاهی و خدمات تشخیصی درمانی، سهم هزینه‌های خدمات تشخیصی درمانی قلبی و عروقی در مردان نسبت به زنان بیشتر بوده و در عوض خدمات ارتوپدی و مغز و اعصاب در زنان از سهم هزینه‌ای بیشتری نسبت به مردان برخوردار بوده‌اند. رتبه خدمت درمانی فیزیوتراپی هم در سهم از کل پرونده‌ها و هم در سهم از هزینه در زنان بالاتر از مردان قرار دارد. سهم هزینه انواع سونوگرافی نیز در زنان بیشتر از مردان بوده است. سهم هزینه خدمات آنژیوگرافی همراه با آنژیوپلاستی عروق کرونر و اعمال جراحی بای‌پس قلب در مردان بالاتر از زنان بوده و سهم هزینه خدمات داروهای شیمی‌درمانی و تعویض مفصل زانو در زنان بیشتر از مردان بوده است.

مؤسسه ملی پژوهش‌های
بازرسی‌های زیست‌محیطی

تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان اندیشه
کوچه اندیشه یکم، پلاک ۳۹، طبقه دوم

تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۴۶۰۰۶۸   دورنگار: ۰۲۱ - ۸۸۴۵۸۶۱۵

www.saba-psi.ir

info@saba-psi.ir